

Gesprekhandleiding om zelfstandig aan- en/of uittrekken van steunkousen bespreekbaar te maken

Deze gesprekshandleiding kun je gebruiken om met je cliënt in gesprek te gaan over het zelfstandig steunkousen aan- en/of uittrekken. Het gaat om cliënten die al langer hulp ontvangen bij steunkousen.

Kernboodschap

- Tegenwoordig leren we onze cliënten de steunkousen zelf aan- en uit te trekken met een hulpmiddel.
- We merken dat veel mensen dit kunnen met het juiste hulpmiddel.
- We zijn ervan overtuigd dat u dit ook zelfstandig kunt met een hulpmiddel.
- We vragen u om een afspraak met de ergotherapeut te maken om het juiste hulpmiddel te bepalen.
- Het is handig als hierbij een naaste aanwezig is.
- Als het hulpmiddel wordt geleverd, oefent u met de zorgprofessional of uw naaste totdat u het zelf kunt.

Eerste keer bespreken

- Vertel dat cliënten die tegenwoordig nieuw starten met steunkousen deze heel vaak zelf kunnen aan- en uittrekken met een hulpmiddel.
- Geef voorbeelden van cliënten waarbij dit is gelukt, bij voorkeur verhalen die aansluiten bij de situatie van de cliënt.
- Vertel dat jij en je collega's verwachten dat je cliënt dit ook kan leren.
- Toon begrip dat je cliënt het misschien niet prettig vindt als de zorg van de wijkverpleging stopt.
- Toon begrip voor eventuele twijfels van de cliënt (dat kan ik niet zelf) en deel succesverhalen.
- Laat de flyer 'Zelfstandig steunkousen aan- en/of uittrekken' achter.

Argumenten die je kunt gebruiken tijdens het gesprek

Voor iedere cliënt is er een ander argument dat aan zal spreken. Bedenk goed welk argument bij welke persoon het beste aan zal sluiten en leg de nadruk op dat argument.

Hieronder volgen een aantal opties:

- De cliënt kan de steunkousen aan- en uittrekken op tijdstippen wanneer het hem of haar uitkomt. Dit geeft meer vrijheid voor de invulling van de dag. De cliënt hoeft niet meer te wachten en hoeft ook voor vakanties niets meer te regelen.
- Er is een tekort aan zorgpersoneel en de vraag naar zorg neemt toe. Daarom kijken we kritisch naar de zorg die we bieden en de manier waarop we dit doen. Dit betekent dat we keuzes moeten maken en dat we waar het mogelijk is op een andere manier gaan werken. Zodat we zorg kunnen blijven bieden aan de kwetsbare mensen die het écht zelf niet meer kunnen.
- Steunkousen aantrekken is voor zorgprofessionals belastend voor de polsen. Als cliënten dit zelf kunnen, ontlast het de zorgprofessional, waardoor zij minder kans op uitval hebben.

Afspraak met ergotherapeut

- Vertel dat een ergotherapeut naar de specifieke situatie en mogelijkheden van de cliënt kijkt en dan het juiste hulpmiddel bepaalt.
- Vraag of de cliënt een afspraak met een ergotherapeut wil maken.
- Vertel hoe en waar dat kan.
- Adviseer dat er een naaste aanwezig is bij deze afspraak.
- Als het bijdraagt aan de acceptatie en vertrouwen, bied dan aan aanwezig te zijn bij de afspraak met de ergotherapeut.
- Benadruk dat je blijft komen totdat de cliënt het zelf kan.

Hulpmiddel leren gebruiken

- Blijf positief en vol vertrouwen dat het gaat lukken.
- Zorg dat je samen met je collega's dezelfde boodschap hierover uitdraagt.
- Vertel dat de ergotherapeut het hulpmiddel heeft gekozen dat het beste past bij de mogelijk van de cliënt.
- Vertel dat je bij de cliënt blijft komen tot deze de steunkousen zelf aan- en/of uit kan trekken. Vertel dat als het echt niet lukt, de zorg niet zal stoppen.
- Betrek waar mogelijk een naaste die kan helpen om het hulpmiddel te gebruiken.

Antwoorden bij tegenargumenten

De verwachting is dat sommige cliënten ook tegenargumenten gaan gebruiken, omdat ze graag in zorg blijven. Hieronder de meest verwachte tegenargumenten en antwoorden die je zou kunnen geven als 'tegengas'.

Ik heb recht op zorg, heb er altijd voor betaald, dus jullie moeten blijven komen.

Zorgprofessionals zijn schaars. Daarom bepaalt de wijkverpleging hoe zij de zorgprofessionals zo goed mogelijk in kunnen zetten. Niemand heeft recht op zorg als mensen het zelf kunnen.

Ik vind het belangrijk dat de zorg blijft komen, om een oogje in het zeil te houden bij mijn moeder.

Dat is begrijpelijk. Echter deze luxe is er niet meer. Er is schaarste. Er komen steeds meer (oudere) mensen met zorgvragen en steeds minder mensen die in de zorg werken. We hebben de keuze niet meer om zorg ergens in te zetten waar het niet persé nodig is. Mogelijk kan 'het oogje in het zeil houden' ook op een andere manier worden opgelost, bijvoorbeeld met een vrijwilliger of een buurman of -vrouw. Wij kunnen met u kijken naar een oplossing hiervoor.

Ik kan het niet zelf, dat weet ik zeker

Daarom gaan we het ook samen doen. De ergotherapeut bekijkt wat er mogelijk is voor u. Als u wilt, kan ik daar bij zijn. Deze kan een hulpmiddel selecteren waarmee u het zelf kunt. Dat kan bijvoorbeeld ook alleen voor het uittrekken zijn. Ik blijf bij u komen, net zo lang totdat u het zelf kan. Lukt dit écht niet, dan stoppen we niet met de zorg.

En als het nu lukt, maar over een week niet meer. Wat dan?

Dan komt de wijkverpleegkundige weer bij u langs om te bepalen wat nodig is. Als het zelf niet lukt, wordt de zorg opnieuw opgestart.

Moet ik het hulpmiddel of de ergotherapie zelf betalen?

Nee, hulpmiddelen en ergotherapie vallen onder de basisverzekering. Wel is er sprake van het eigen risico.

Algemene tips

- Je kunt er voor kiezen, het bovenstaande gesprek in tweeën te splitsen. In een eerste gesprek geef je algemene informatie en laat je informatie achter. In een tweede afspraak ga je het gesprek hierover aan.
- Het kan voor professionals die al jaren bij een cliënt komen lastig zijn om aan te kaarten. Mogelijk dat het helpt als een collega van buiten het team dit bespreekbaar maakt. Als 'boodschapper', namens de organisatie.
- Maak afspraken met een vaste ergotherapeut die kan worden ingeroepen voor dergelijke afspraken.
- Je kunt vragen of de cliënt het goed vindt als een ergotherapeut mee komt met het zorgmoment en kan laten zien wat mogelijk is. Dat helpt wellicht in de laagdrempeligheid.
- Laat de flyer 'Zelfstandig steunkousen aan- en/of uittrekken' achter achter of laat wat filmpjes zien, zodat mensen een gevoel krijgen wat het inhoudt om steunkousen zelf aan te doen.
- Ga met collega's het gesprek aan hoe zij het aanpakken. Wissel daarin tips uit.
- Zorg ook dat je als team op één lijn komt. Het is vervelend voor zowel cliënt als collega's als de boodschap steeds anders is.
- Betrek waar nodig ook andere professionals die bij de cliënt komen, zodat ook zij dezelfde boodschap uitdragen. Denk hierbij aan huishoudelijk hulp of andere paramedici.
- Deze nieuwe aanpak biedt voor jezelf ook voordelen. Het ontziet je polsen en is daardoor ook de moeite waard om uit te gaan proberen.